

20251423151

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Врз основа на член 19 став (4) од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19, 229/20, 3/25 и 74/25), министерката за образование и наука донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ НА ПОБАРУВАЊЕ НА ОБРАЗОВЕН АСИСТЕНТ, НАЧИНОТ НА СЕЛЕКЦИЈА И ИЗБОР НА ОБРАЗОВЕН АСИСТЕНТ, КАКО И ПРОГРАМАТА ЗА ОБУКА НА ОБРАЗОВЕН АСИСТЕНТ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на побарување на образовен асистент, начинот на селекција и избор на образовен асистент, како и програмата за обука на образовен асистент.

Член 2

Од страна на општинското основно училиште, барањето за обезбедување образовен асистент се доставува до основното училиште со ресурсен центар, според однапред утврдената реонизација.

Општинското основно училиште, барањето од став 1 на овој член, за учениците од второ до деветто одделение, го доставува најдоцна до крајот на месец март, а за учениците кои се запишани во прво одделение најдоцна до 15-ти јуни од тековната учебна година, за наредната учебна година.

Барањето од став 1 на овој член, се поднесува на образец, кој е даден во Прилог бр. 1 и е составен дел на овој правилник.

Барањето од став 1 на овој член, се поднесува за учениците кои според проценката за попреченост од системот за проценка за лица со попреченост имаат проценка за потреба од образовен асистент.

Барањето од став 1 на овој член, може да се достави и во текот на учебната година, доколку ученикот се префрлил од едно во друго основно училиште или доколку проценката за попреченост од системот за проценка за лица со попреченост е издадена по периодот од ставот 2 на овој член.

Член 3

Селекцијата започнува со административна проверка на поднесената документација од страна на кандидатот за образовен асистент (во натамошниот текст: административната проверка).

Селекцијата на кандидатите за кои со административната проверка е утврдено дека доставиле уредна документација, се врши врз основа на кумулативно бодирање по следните основи:

- постигнат просечен успех во образованието,
- резултати од спроведено интервју и
- стекнати сертификати поврзани со областа која е релевантна за работното место.

Во случај кога во текот на селекцијата кандидатот доброволно ќе се откаже од нејзино понатамошно спроведување, Комисијата за селекција и избор на образовен асистент (во натамошниот текст: Комисијата), му ја враќа документацијата од став 1 на овој член и за тој кандидат не се врши бодирање.

Член 4

При спроведувањето на селекцијата, освен при административната проверка, од страна на Комисијата, се врши бодирање на постигнатите резултати за секое лице кое се пријавило на јавниот повик.

Член 5

При спроведување на административната проверка, се врши утврдување на навременоста и потполноста на поднесената документација, како и исполнетоста на условите наведени во јавниот повик (во натамошниот текст: уредната документација).

Член 6

Интервјуто како дел од селекцијата се спроведува само во однос на оние кандидати за кои при административната проверка е утврдена уредна документација.

Интервјуто се спроведува со секое лице поединечно, од страна на Комисијата.

По извршеното интервју од страна на Комисијата се утврдуваат постигнатите резултати, за секое лице поединечно.

Член 7

Бодирањето од член 4 од овој правилник, се врши на следниот начин:

А) просечна оценка за успех во образованието, до 30 бодови и тоа:

- со среден успех од 6.00 до 7.99 добива 10 бодови,
- со среден успех од 8.00 до 8.99 добива 20 бодови,
- со среден успех од 9.00 до 10.00 добива 30 бодови.

Б) резултати од интервју од 30 до 60 бодови.

В) стекнати сертификати поврзани со област која е релевантна за работното место од еден до 10 бодови.

Бодирањето од интервјуто се врши врз основа на усмено решавање на конкретни ситуации од непосредна работа со ученик со посебни образовни потреби, од следните четири подрачја:

- непосредна поддршка на учениците со попреченост;
- соработка со родителите/старателите;
- соработка со наставниците и
- соработка со стручните соработници од основното училиште и стручните соработници основното училиште со ресурсен центар.

Член 8

Програмата за обука на образовен асистент е дадена во Прилог бр. 2, кој е составен дел на овој правилник.

Член 9

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 18-10017/1
14 јули 2025 година
Скопје

Министер за образование
и наука,
проф. д-р **Весна Јаневска**, с.р.

Прилог бр. 1

БАРАЊЕ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ОБРАЗОВЕН АСИСТЕНТ

Од општинско основно училиште: _____

До основно училиште со ресурсен центар: _____

Согласно добиената проценка за обезбедување поддршка од образовен асистент од системот за проценка на лицата со попреченост, на барање на родителот, бараме да се обезбеди образовен асистент во учебната 20--/20—година, за следните ученици:

Реден број	Име и презиме на ученик/чка	Одделение	Архивски број од проценката од системот за проценка на лицата со попреченост

Во прилог Ви ја доставуваме проценката за попреченост од системот за проценка на лицата со попреченост за секој ученик/чка.

Датум и место:

М.П.

Директор,

ПРОГРАМА ЗА ОБУКА НА ОБРАЗОВЕН АСИСТЕНТ

Обуките на образовните асистенти во основните училишта се од следните подрачја, потподрачја и теми за обука:

I. Непосредна поддршка на ученици со попреченост

1. Поддршка во училишни активности и задачи

- 1.1. Прописи од областа на инклузивното образование како закони, стратегии, концепции и сл.
- 1.2. Дефинирање, принципи и пристапи на инклузивното образование,
- 1.3. Видовите попреченост и разбирање на попреченоста (дислексија, дисграфија, дискалкулзија, АДХД, первазивни развојни растројства, намалени интелектуални способности, телесни пречки),
- 1.4. Стратегии и начини за поддршка и развој на функционалностите (емоции и социјални односи, помнење, внимание и концентрација, перцепција, моторика) и примери на материјали и ресурси,
- 1.5. Системи и личности - системското размислување и двоен пристап во работата со микросистемите (семејство и паралелка),
- 1.6. Свесност за ситуациите за учење - влијание на контекстуалните фактори врз присуството, учеството и постигањата на ученикот,
- 1.7. Пристапи и методи во работата со ученици со различни видови на попреченост во воспитно образовниот процес,
- 1.8. Прилагодување на содржините, просторот, времето, материјалите/ресурсите и активностите, според индивидуалните способности и потреби на учениците со попреченост,
- 1.9. Работа во пар наставник – образовен асистент при реализација на час (тандем настава),
- 1.10. Дигитална писменост и дигитални вештини во реализација на инклузивното образование,
- 1.11. Визуелна поддршка во наставата (аугментативна и алтернативна комуникација, асистивна технологија, сензорни стратегии во училишната),
- 1.12. Запознавање со специфични пристапи за работа со деца со попреченост (Монтесори, Тич, АБА, сензорна терапија, ликовна терапија, музикотерапија, работна терапија, игровна терапија и слично,
- 1.13. Менаџирање на времето на часот - пристапи и начини за задржување на внимание, фокус и концентрација на работни задачи, како и премин од една активност на друга,
- 1.14. Обука за знаковен јазик и Брајово писмо,
- 1.15. Говор - стимулација, вежби за поттикнување и развој на говор.

2. Поддршка во комуникација, социјална интеракција и вклученост

- 2.1. Врсничка поддршка, поттикнување соработка и интеракција на учениците со попреченост со другите ученици, во наставните и воннаставните активности,
- 2.2. Социјални вештини за прифаќање и почитување на различности, толеранција и ненасилно однесување,

- 2.3. Стратегии за ефективна комуникација со учениците за обезбедување поддршка и доверба,
- 2.4. Вештини за менаџирање на социо-емоционални ситуации - препознавање на потребите и емоциите кај учениците со посебни образовни потреби и справување со истите,
- 2.5. Развивање вештини на образовните асистенти за постапување при агресивно однесување на ученик со посебни образовни потреби и заштита на дете жртва (булинг),
- 2.6. Емоционален развој на учениците со посебни образовни потреби – справување со лутина, бес, агресија и несоодветни емоционални одговори.

3. Помош при движење, употреба на помагала, ориентација во простор

- 3.1. Основни познавања од развојот на психомоторните функции и
- 3.2. Основни правила за безбедно движење во просторот.

4. Помош при грижа за себе

- 4.1. Едукација и поддршка на учениците за исхрана и одржување на лична хигиена.

II. Соработка со родителите/старателите

1. Соработка со родителите на учениците со попреченост

- 1.1. Соработка со родителите на учениците со посебни образовни потреби и заедницата,
- 1.2. Ефективна комуникација со родителите/старателите на ученици со посебни образовни потреби со цел помош и поддршка на учењето на ученикот и
- 1.3. План за поддршка на детето и семејството.

2. Соработка со родителите на учениците со типичен развој во одделенијата и училиштето за рушење на бариери, стереотипи и предрасуди.

III. Соработка со наставниците

1. Приспособување на наставата на карактеристиките на учениците, стратегии на учење и поучување

- 1.1 Индивидуален образовен план (основни познавања),
- 1.2 Модифицирана програма (основни познавања),
- 1.3 Поддршка на ученик со попреченост во почетно пишување - развој на графомоторика, техники за пишување и сл.,
- 1.4 Следење на постигнувањата на учениците и давање соодветна поддршка за напредување и
- 1.5 Подобрување на социо-емоционалната клима во училница.

IV. Соработка со стручните соработници и инклузивниот тим за ученик

1. Размена на знаења и информации

- 1.1. Планирање на сопствената работа и водење евиденција за работата,
- 1.2. Соработката како значаен фактор во процесот на инклузија,
- 1.3. Поддршка на наставниците во планирањето, реализирањето и евалуацијата на воспитно-образовниот процес на учениците со попреченост и
- 1.4. Поддршка на ученикот за учење во сензорна соба.